

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Bijdrage aan de Ronde Tafel over Wet Versterking Bestuurskracht
Vaste Kamercommissie OCW, Tweede Kamer
1 oktober 2015

Dank u wel voor de mogelijkheid om als Verus, vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs in Nederland met schoolorganisaties in alle sectoren van het onderwijs, een bijdrage te leveren aan het gesprek over de voorliggende wet Versterking Bestuurskracht.

Uiteraard begrijpen wij de zorgen die er in de Tweede Kamer bestaan over een aantal incidenten, die in het onderwijs hebben plaatsgevonden. Daarnaast willen we echter waarschuwen voor het ontstaan van een Amarantis-syndroom, waarbij door een versterkte wet- en regelgeving allerlei nieuwe maatregelen over het onderwijs worden uitgestrooid. Het is van belang om te beseffen dat de ontwikkeling van nieuwe governance-verhoudingen in het onderwijs – zeker in het funderend onderwijs – nog maar betrekkelijk nieuw is in vergelijking met andere sectoren in het publieke domein.

In alle contacten van mij en mijn collega's met toezichthouders en bestuurders merken we dat de verschillende incidenten al tot een waarneembare verandering leidt in de wijze waarop toezichthouders en bestuurders opereren. Ik merk een grote intrinsieke motivatie bij hen om zelf tot verbetering van *good governance* te komen. Er is dan ook volop reden om het vertrouwen bij de sector zelf te leggen. Het gaat om de nadruk op het vertonen van het juiste gedrag en het voeren van het lastige gesprek. Om scholen dus te helpen de juiste governance-cultuur te scheppen. Dit is belangrijker dan het verder uitbreiden van de wet- en regelgeving, wat de indruk geeft van een misplaatst maakbaarheidsdenken.

Twee voorstellen, die in de nu voorliggende wet worden geopperd, zullen deze noodzakelijke ruimte en het vertrouwen volgens mij meer schaden dan goed doen. De kritiek van de Raad van State op de invoering van de zgn. meldplicht is terecht. Het zou beter zijn om te stimuleren dat het intern toezicht een zorgvuldige relatie opbouwt met het extern toezicht, de inspectie. Het opbouwen van zo'n relatie wordt door deze meldplicht onder druk gezet.

Vervolgens het plan om het medezeggenschapsorgaan versterkt als tegenmacht voor bestuurder en toezichthouder in stelling te brengen. Ik zie dat vooral als een uiting van het wantrouwen dat er blijkbaar bestaat in diezelfde bestuurder en toezichthouder. Dat is onnodig, waar ik juist in de praktijk zie hoe zij zich verantwoordelijk tonen voor een goede relatie met dit orgaan. Als Verus vinden we het belangrijk dat er geen versterking plaats vindt van het behartigen van deelbelangen, maar wel dat er in gezamenlijke verantwoordelijkheid met verschillende bevoegdheden gewerkt wordt aan de school als gemeenschap.

Kortom, om de afhankelijkheid van de overheid niet groter te maken en de ontwikkeling van het moreel kompas vanuit een innerlijke drijfveer om zaken goed te regelen te verbeteren, is het van groot belang dat de Tweede Kamer zich terughoudend opstelt, ontwikkelingen in de praktijk een kans geeft en het vertrouwen aan het onderwijs zelf geeft én gunt. En zeker geen generieke

maatregelen aan alle onderwijsorganisaties in hun diversiteit qua grootte, samenstelling en sector oplegt.

In het besef dat toezichthouden en besturen mensenwerk is en met vallen en opstaan gepaard zal gaan.

Dick den Bakker
Directeur Onderwijs & Identiteit